

COLLA DE DOLÇAINERS I TABALETERS XALOC I ESQUADRA DE TRABUCAIRES XALOC DE CASTELLÓ DE LA PLANA

ASSOCIACIÓ DEDICADA A LA INTERPRETACIÓ, ESTUDI, DIVULGACIÓ CULTURAL AL VOLTANT DELS NOSTRES INSTRUMENTS POPULARS COM SON LA DOLÇAINA I EL TABAL.

L'ESQUADRA DE TRABUCAIRES DE LA COLLA XALOC, REPRESENTA ELS GUERRILLERS CASTELLONENCS EN LA GUERRA DE LA INDEPENDÈNCIA (1808-1814), EN AMBIENT FESTÍVOL I, MAJORITARIAMENT, AMB L'ACOMPANYAMENT MUSICAL DE LES NOSTRES DOLÇAINES I TABALS.

La Colla de dolçainers i tabaleters Xaloc de Castelló de la Plana, és una associació de caràcter cultural, inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat Valenciana, Diputació Provincial de Castelló i Ajuntament d'aquesta ciutat, amb el nombre 2989, en la Secció 1ª del Registre d'Associacions i, adaptats a la Llei Orgànica d'Associacions (Llei 1/2002 de 22 de març de 2002).

Membres de:

FEDERACIÓ DE COLLES DE CASTELLÓ (CASTELLÓ DE LA PLANA)
FEDERACIÓ VALENCIANA DE DOLÇAINERS I TABALETERS
COORDINADORA DE TRABUCAIRES DE CATALUNYA

Agermanats amb:

COLLA POLSEGUERA (CASTELLÓ DE LA PLANA)
COLLA PEPSI-COLLA (CASTELLÓ DE LA PLANA)
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS CAMÍ DE LA SERRA DE MATARÓ (BARCELONA)

Apadrinats per:

**COLLA DE DOLÇAINERS I TABALETERS DE CASTELLÓ (PART MUSICAL)
COLLA DE TRABUCAIRES DE SANT ANDREU DEL PALOMAR (BARCELONA) (ESQUADRA DE
TRABUCAIRES)**

Guardons:

**CEPET D'ARGENT 2007 (ESQUADRA DE TRABUCAIRES)
GAIATERS D'HONOR GAIATA 14 "CASTALIA"**

Adreça:

Castelló de la Plana C/ Joaquín Costa 24 Tel. 626 00 89 96 www collaxaloc.com

Contactes:

**AMADOR MILIÁN MESEGUER (PRESIDENT)
667418224**

**MARTÍN REQUENA GARCIA (SECRETARI)
Tfn. 626628959**

**ANTONI AGUILA FILLOL (VOCAL)
Tfn. 607142249**

**PODEU VISITAR LA NOSTRA PÀGINA WEB: www.collaxaloc.com així com contactar amb nosaltres per
correu electrònic:
collaxaloc@yahoo.es**

ANY III BUTLLETÍ N° 22

NOVEMBRE 2008

Butlletí informatiu de la Colla de Dolçainers i Tabaleters "Xaloc" de Castelló de la Plana, així com de la seua Esquadra de Trabucaires, dedicat a la divulgació de les seues activitats culturals i entorn fester.

.....

DOLÇAINERS EMBLEMÀTICS

LOS LEONES DE ALMEDÍJAR

Amb el nom de *Los Leones*, del poble d'Almedíjar, són coneguts arreu dels pobles de l'Alt Palància una família formada per quatre generacions de dolçainers, amb una dedicació de cent trenta anys a la música de dolçaina.

En aquelles llargues nissagues de dolçainers, sempre hi ha un primer membre que comença la tradició, i en el cas de *Los Leones* va ésser León Berbis Redón, nascut a Almedíjar l'any 1837. No està documentada la seua iniciació ni el seu aprenentatge envers aquest instrument, però coneixem que habitualment tocava a les festes d'Almedíjar i d'altres pobles de les rodalies.

León Berbis Redón es va casar amb Teresa Torres Julián i d'aquest matrimoni van nàixer tres fills: León, Liborio i Juan Francisco. Aquests prompte aprenueren del seu pare els secrets de la dolçaina i formaren, anys després, un quartet que recorregué nombrosos pobles en festes, de Castelló i València.

El fill major, León Berbis Torres es casà amb Generosa Ginés Torres i van tenir quatre fills i una filla. Dos dels fills moriren de xiquets, però els dos que van sobreviure foren també dolçainers i formaren un tercet amb el seu pare.

Liborio Berbis, per la seua part, també es va casar i tingué un fill que aprenué el tabal per tal d'acompanyar al seu pare.

León Torres Berbis suposa ja la quarta generació i fou introduït al grup de molt menut, perquè en certes ocasions el grup del seu avi va estar contractat per fer actuacions que coincidien en el temps, i per a poder realitzar-les van haver d'incorporar el nét per acompanyar-los amb el tabal.

En l'actualitat aquest últim membre, d'avançada edat, continua en actiu i conserva viva la tradició d'aquesta entranyable família de dolçainers.

(VÍCTOR VILANOVA CANDAU. EXTRET DEL LLIBRE *A TABAL I DOLÇAINA DEL GRUP DE DOLÇAINERS I TABALETERS DE VILA-REAL*)

GENT DE LA COLLA XALOC: JOSÉ MARÍA MORENO (TABALETTER)

Hola a tots;

El meu nom és José Maria Moreno, tabaletter de la Colla Xaloc i component també de la Colla la Panolla, vaig néixer a Castelló l'any 50 en un barri que, encara que oficialment s'anomena "Els Mestrets", familiarment el coneixem ací com "La Guinea", barri en què també a va néixer uns anys més tard (pocs) el meu company i amic dolçainer també de la Colla Xaloc Toni Àguila.

El barri s'ubica en l'eixida de Castelló per la part nord, encara que hui día no tant a les afores motivat per l'espectacular creixement de la ciutat. És un raval humil, poblat majoritàriament per gent treballadora, més o menys situat en el triangle format per la ronda Magdalena, la ronda Vinatea, i els voltants del riu Sec, riu (ara canalitzat baix terra) que ens donava més d'un maldecap amb les grans pluges de la tardor.

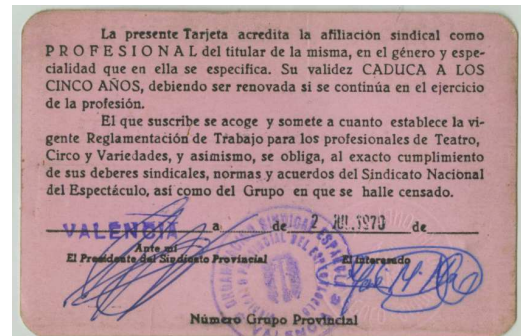
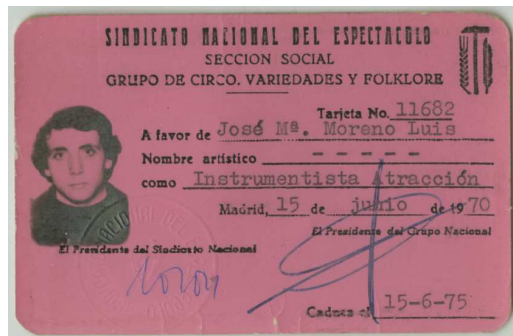
És el meu desig aprofitar aquest butlletí per a contar-vos algunes anècdotes que ocorrien en el món de la música i la festa en els anys 60 i 70 quan "em menjava el món" amb la il·lusió de ser jove i intentar aconseguir-ho tot en la música, per ser aquesta la meua afició predilecta.

Ja amb 14 anys em vaig comprar una bateria de segona mà, la qual tenia els "parxes" de pell i amb aquest instrument vaig començar a practicar per a poder tocar algun dia no molt llunyà en algún conjunt. (pobre veïnat, la paciència que va tindre amb mi ;)

CARNET DE MUSIC DE BALL

Per a començar cal dir que per a poder tocar en algun espectacle o sala de ball de cara al públic, la primera qüestió era tindre el carnet professional de música. Per a obtindre'l, havies de fer quatre cursos de solfeig i altres tants d'instrument. L'examen es realitzava en el conservatori de València, per la qual cosa es presentava com a tasca difícil.

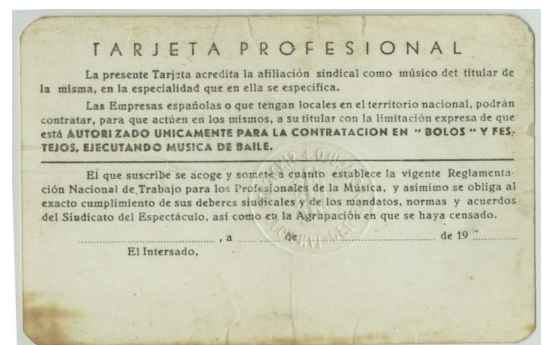
Existia una altra possibilitat, que era obtindre el carnet professional de música de varietats amb el que t'autoritzaven a tocar, amb la condició que la sala en qüestió haguera contractat una orquestra principal, i actuar només en els intermedis dels balls (encara que en la realitat sempre tocàvem el mateix temps que l'orquestra principal). Per a aconseguir-ho vam haver d'examinar-nos tot el conjunt en un teatre de València, interpretant una peça, per la qual cosa ens atorgaven un permís provisional, (a nosaltres ens va tardar dos anys a arribar el carnet definitiu).

CARNET DE VARIETATS

Com en aquells moments les sales de balls començaven a tindre molt d'auge, (quasi tots els pobles tenien alguna) en el sindicat de l'espectacle de l'època es trobaven amb el problema que havien poques orquestres i la demanda era molt forta, per la qual cosa se li va ocórrer la idea que podien passar als conjunts amb carnet de varietats a carnet de música professional, amb la condició de passar un examen. En la prova, calia interpretar una peça amb partitura que nosaltres mateixos podríem triar. L'examen se celebraria a Castelló sent el jurat "músics de casa" coneguts. Vos puc assegurar que vam aprovar tots.

A conseqüència d'això, ens van donar un carnet professional provisional i, com en el cas anterior, van tardar dos anys a donar-nos el definitiu, curiosament jo em trobava fent la mili i vaig haver d'enviar la fotografia actualitzada des de Melilla .

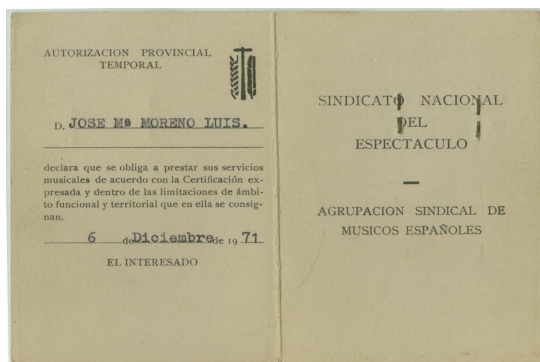

CARNET PROFESSIONAL

La gran importància que llavors se li donava al carnet de música, era conseqüència que per a poder tocar era imprescindible formalitzar un contracte, el qual era visat pel sindicat, i al que

pagàvem per a poder aconseguir les cotitzacions per a quan fórem vells poder cobrar com a músics.

Una altra anècdota és, que obligatoriament féiem un llistat de peces que interpretàvem i presentar-lo per a pagar als seus autors. A més, per a tindre la llibreta de la seguretat social en règim especial de música, els músics d'aquella època devíem fer un mínim d'actuacions, per la qual cosa érem pocs els que la teníem perquè la majoria de nosaltres cotitzava en el seu lloc de treball habitual.

CARNET PROVISIONAL DEL SINDICAT

Quasi se m'oblida dir que estàvem autoritzats a tocar en qualsevol part menys en les províncies de Madrid i Barcelona (coses de l'època).

JOSE MARÍA MORENO LUÍS (NOVEMBRE 08)

VI JOCS NACIONALS SPECIAL OLYMPICS

CASTELLÓ 08

“Vull guanyar, però si no ho aconseguixo, deixeu-me ser valent en l'intent...”

Aquest és el Jurament Special Olympics que per fi es va poder escoltar en la cerimònia d'inauguració dels Jocs Nacionals que es va celebrar al Pavelló Ciutat de Castelló. Del 8 al 12

d'octubre Castelló va ser la casa de 1500 esportistes de totes les comunitats autònomes i de 18 països estrangers, de 350 entrenadors i delegats, de 100 àrbits i jutges, de 50 tècnics i personal d'organització, tots ells acollits i recolzats per 500 voluntaris. Més de quaranta autocars per a moure'ls, 9 hotels per a allotjar-los, autobusos “llençadera” entre les instal·lacions (pavelló Ciutat de Castelló,

piscina olímpica municipal, pistes d'atletisme de Gaetà Huguet, pavelló Chencho, instal·lacions

esportives de l'UJI) una bogeria d'organització. Les disciplines esportives en les que es va competir van ser: natació, atletisme, petanca, bàsquet, futbol sala, tennis, bàdminton, tennis de taula, proves motrius adaptades, gimnàstica rítmica. Però a més a més es duïen a terme uns programes de salut encaminats a proporcionar als atletes revisions oculars, buco-dentals i podològiques, així com un programa de noves tecnologies amb l'objectiu d'apropar aquestes als esportistes.

En aquesta ocasió, per la feina que em van encomanar com a voluntari, he tingut l'oportunitat de passar per totes les instal·lacions i veure la quantitat de gent que ha participat en aquestes jornades així com la gran quantitat de gent que ha assistit com a públic, entre els quals

es podien veure a familiars que, emocionats veïen com els seus fills, nets, germans o nebots s'esforçaven en competir.

Especialment emotiva va ser l'entrada al pavelló Ciutat de Castelló amb motiu de la celebració de la cerimònia d'inauguració, presidida per la Presidenta d'Honor de Special Olympics Espanya, la seua Majestat, la Infanta Elena. El pavelló ple d'espectadors, aplaudint i vitorejant a uns atletes que, només amb aquesta sensació de ser protagonistes d'un acte de tanta envergadura, ja se sentien triomfadors.

Des d'ací vull agrair a la gent de la nostra Federació que ha recolzat aquestes jornades i especialment a aquelles Colles que ho han fet de forma explícita, com són la Colla de Dolçainers, Tabaleters i Trabucaires XALOC, la Colla de Dolçainers i Tabaleters de Castelló, l'Escola Municipal de Dolçaina i Tabal de Castelló i Xarançaina, les quals van

estar tocant al pas de la Flama Olímpica pels carrers de Castelló, tot i que estava plovent de manera important. A tots ells, gràcies, per que jo mateix vaig tindre el privilegi de poder acompanyar a la flama des del Grau fins a l'UJI i després a la Plaça Major i reconforta rebre una benvinguda tan especial. Cal dir que la torxa que s'utilitza per a portar la Flama Olímpica de Special Olympics, és una rèplica de la primera que es va utilitzar a les Olimpíades, sent aquesta organització, l'única que té el permís del C.O.I. per a fer-ne ús.

I per fi, el dia 12 d'octubre va arribar l'hora d'acomiar-se. La cerimònia de clausura va estar plena d'emocions per que en quatre dies s'havien establert uns lligams entre esportistes, voluntaris i organitzadors, que feien aflorar les llàgrimes amb facilitat a l'hora de dir-se adéu. Però estic segur que aquest adéu, per a molts de nosaltres, serà un fins aviat, per que d'alguna manera ens ha servit per

a vore d'una altra forma a aquestes persones amb discapacitat intel·lectual i ens hem donat compter que està en les nostres mans poder aconseguir facilitar-los les coses per a que puguem continuar

fent aquestes activitats, i altres, que els faciliten la seua inserció en la nostra societat.

Finalment, només vull animar a tothom a que, si teniu oportunitat, vos interesseu pel món del voluntariat, per que segur que hi haurà alguna faceta en la que podreu col·laborar i segur que vos sentireu molt més plens interiorment sabent que heu pogut facilitar les coses a algú que necessitava de la vostra ajuda. La meua experiència personal ha estat molt enriquidora i espere poder continuar col·laborant amb aquesta o amb altres activitats que, si no fora pels voluntaris, no es podrien dur a terme.

JOSÉ MANUEL MILIÁN, DOLÇAINER DE LA COLLA XALOC, I VOLUNTARI EN SPECIAL OLYMPICS

Volem agrair sincerament la gran quantitat de e:mails rebuts amb opinions, propostes, material gràfic i demandes de col·laboració.

BUTLLETÍNS ANTERIORS EN: www.collaxaloc.com

MOLTES GRÀCIES PER HAVER-NOS ATÉS, EN EL CAS QUE AQUEST BUTLLETÍ NO SIGA DEL SEU INTERÉS, LI PREGARÍEM QUE ENS HO FERA SABER.

LI CONTINUAREM INFORMANT.